

Twitter

» Hva skal med på listen over mest sløkket?
#bybanen? #covid? #oslofolk??
Kom med forslag!
#sløkket #sløkket #bergen

sløkket.no @KketSI

» Fun fact: Bybanen i Bergen, som jo er «light rail» er bygd på rett tid, kvalitet og kostnad. En del utenlandske entreprenører, en del norske. Det går an.
Øivind Bergh @Essensielt_no

» Med denne takten vil byens 285.000 innbyggere være fullvaksinert i midten av august 2029. Her går det så det griner, @rvalhammer!

Davy Wathne @DavyWathne

MENINGER

SEND OSS DITT INNLEGG PÅ DEBATT@FANAPOSTEN.NO

leder

Korona 365

I DAG ER det 365 dager siden Erna Solberg kom med nyheten som brakte de fleste av oss ut av fatning. Landet ble stengt ned på grunn av at covid 19-viruset og korona-pandemien hadde nådd oss. Vi ble alle berørt av de mest inngripende tiltakene i fredstid i Norge.

BUTIKKER, MED UNNTAK av dagligvarehandelen og vinmonopolet stengte ned. Frisører, treningssentre og serveringssteder lukket dørene. Skoler og barnehager ble stengt, og hjemmekontor og hjemmeskole ble en ny hverdag for mange av oss.

KONSEKVENSENE FOR MANGE viste seg ganske raskt. De som ikke kunne jobbe hjemmefra, og de som var ansatt i bedrifter som på en eller annen måte ble rammet av nedstengingen ble permittert. Sykehjemmene ble lukkede soner, og de eldre beboerne fikk ikke besøk på grunn av faren for smittespredning. Idretten ble også stengt ned.

RETT ETTER NEDSTENGINGEN tenkte vel de fleste av oss at dette er bare for en kortere periode. De færreste av oss så for seg at hjemmekontor, smitteverntiltak og røde skoler og barnehager skulle være normalen ett år senere.

KONSEKVENSENE HAR ETTER hvert blitt tydeligere, men fremdeles ser vi nok bare konturene av langtidsvirkningene. Arbeidsledigheten har skutt i været, og bare i Bergen er det dobbelt så mange helt ledige som for ett år siden. Til tross for at myndighetene har post ut milliarder av kroner i krisepakker, har mange bedrifter gått konkurs. Bankene har vært på tilbudssiden og tilbudt rente- og avdragsfrihet for å hjelpe folk som har fått dårligere økonomi. Men dette er bare en midlertidig løsning.

FOLK HAR SITTET på hjemmekontor i ett helt år. Vi har skrevet om folk som var ensomme for pandemien og nedstengingen, og hvor jobben var et sosialt lyspunkt i hverdagen. I året som har gått har folk blitt mer ensomme. Vi savner alle det sosiale livet vi hadde, og det å kunne gi gode venner en god klem når man møtes.

BARN OG UNGE skulle skjermes, og de under 20 har fått trene men ikke spille kamper. Utøvere over 20 år har ikke fått drive med annet enn egentrening, og idretten frykter et stort frafall som følge av at folk får andre vaner.

VI HAR BLITT vant til å leve i en unntakstilstand. Munnbind, avstand til andre og håndsprit er vi blitt vant til. Som biskop Halvor Nordhaug sa under sin visitas i Skjold menighet i fjor: «Jelden har det vært mer sprit i kirken enn nå!»

FOLK ER NOK for lengst slitne av å leve med smittevern og regler. Men de fleste av oss har stilt solidarisk opp og gjort som vi har fått beskjed om. Vi er helt sikre på at det har reddet mange liv. Vi har lært mye om oss selv og andre dette året, og det eneste som er sikkert i dag - er at vi ikke er ferdige med pandemien.

Fellesnaust sikrar tilgang til både strandsone og vannspeil

FOLKELEG: Med fellesnaust får folk tilgang til både strandsone og vannspeil.

Foto: Kjell Magnus Økland

■ Den seinare tids debatt viser eit engasjement for utvikling av friluftsområde ved Nordåsvatnet. Synspunkta har ofte koka ned til for eller mot ei mogleg gangbru til Bonesholmen. I staden burde ein løfta blikket på kva ein vil med heile dette området, som nærare 100 000 menneske har utsikt og naboskap til. Sjølv om det i dag eksisterer fleire friområde rundt Nordåsvatnet er det opplagt at tilgang til strandsone er ei utfordring. Vidare er det å koma ut på vatnet vanskeleg for dei fleste, sidan det er avgrensa med båttillbod og marinaer innanfor Straumebru. Det finst likevel eit alternativ som burde vera svært aktuelt for å sikra allmenta tilgang til både strandsone og vannspeil: fellesnaust.

På YouTube forklarar Kjell Magnus Økland fellesnaust-konseptet frå A til Å.

Eit fellesnaust-anlegg bør plasserast slik at det er god tilkomst, gode sjø- og landstasjonstilhøve og nærleik til attraktivt farvatn. Fellesnaustet må ha god tilkomst, altså liggja nær kollektiv kommunikasjon, ha bilvegtilkomst, parkering i nærleiken og snuplass for tilhengar nær slippet. Nausta må sikra båtane mot sol, nedbør, tidevatn og anna væte, men kan elles vera nokså enkle i forma

sidan formålet deira er å fremja aktivitet på vatnet i staden for på land.

I nausta bur båtane og tilfaret for ulike typar bruk: årer til roing, liten rigg/segl for tursegling og større rigg/segl for sportssegling. Kvar båt sitt tilfar ligg lagra på bjelkane rett over båten. På veggen finst plansje med oversyn over båtar/tilfar og på det største naustet kan naustleimen ha høve til overnatting. På sjøsida trengst høveleg slak helling, som når så langt ut at ein kan sjø- og landsetja uavhengig av tidevatn. Helst bør det ikkje vera tyngre å landsetja enn at ein person som ikkje er så sterk kan klara det aleine, stikkord: vogn og elektrisk spel med fjernkontroll.

Underteikna ser for seg at fellesnausta rommar nybygde tradisjonsbåtar i ulike storleikar, slik at det finst tilbod til både den som er aleine og til større grupper som vil utpå. Ein kan òg sjå for seg andre farkosttypar, som til dømes kano, kajakk, segljolle, SUP-brett og landstadsbåt med elektrisk påhengs. Eg vil likevel nytta høvet til å framheva tradisjonsbåtane sin store fleksibilitet med at dei både kan roast, seglast og brukast med moderat/elektrisk motorkraft. Uansett båttype er det sentralt at båtane er eigd/

disponert av eit demokratisk styrt fellesskap heller enn eigd av enkeltpersonar.

Med fellesnaust kan ein oppnå fleire målsetjingar:

a) Skapa lågterskel-møtestader mellom folk i alle aldrar gjennom allment tilgjengelege fellesnaust med nybygde tradisjonsbåtar

b) Fremja fellesskap, naturopplevingar, folkehelse og folkeopplysning gjennom fysisk aktivitet i naturen

c) Vidareføra den UNESCO-oppførte kulturtradisjonen bygging og bruk av klinkbygde tradisjonsbåtar tilpassa moderne bruk

Altså: for dei same pengane som prosjektering og bygging av dei planlagde bruer til ulike øyer i Nordåsvatnet, så kan ein få til både fellesnaust på fleire sider av Nordåsvatnet og skaffa eit stort tal farkostar som allmenta kan bruka. Slik kan det å koma seg ut på vatnet verta ein del av kvardagen for både skulebarn og andre. Med Nordåsvatnet som klasserom lærer ein seg båtviit, risikovurdering, naturkunnskap, vert betre i stand til å ta gode val som tar bærekraftige avgjersler på naturen sine vegner og ikkje minst så vert øyturen magisk.

Av Kjell Magnus Økland, dagleg leiar, Stiftinga Kystkultur no